

Emoena – Leiderschap in interlevens- beschouwelijke context

In het kort

Emoena is een leiderschapsprogramma van vijftien dagen voor mensen die in hun professionele bezigheden veel met levensbeschouwelijke diversiteit te maken krijgen en hun leiderschapskwaliteiten willen versterken. Sleutelwoorden hierbij zijn studie en kritische reflectie, interlevensbeschouwelijke dialoog en maatschappelijk engagement.

Initiatief

Het oorspronkelijke initiatief voor deze cursus werd in 2016 in Frankrijk genomen. In België wordt de cursus sinds 2018 gedragen door vertegenwoordigers van boeddhisme, christendom, islam en jodendom.

Inhoud

De vijftien cursusdagen zijn gespreid over het hele academiejaar 2025-2026. De cursus vindt plaats op verschillende locaties die belangrijk zijn voor specifieke of alle levensbeschouwingen. De cursusdag begint dan ook vaak met een rondleiding. Elke cursusdag zijn er lezingen van hoge kwaliteit en groepswork.

Het onderwijs van Emoena wordt niet enkel verzorgd door religieuze leiders en academici, maar ook door politici en professionals uit de publieke en private sector. In deze constellatie leren de deelnemers niet alleen van elkaar en van de docenten, maar deze wisselwerking tussen levensbeschouwing, academie en maatschappij biedt ook de gelegenheid aan politici, gevangenisdirecteurs of bedrijfsleiders om in gesprek te treden met mensen uit verschillende tradities. Samen bespreken ze de maatschappelijke uitdagingen, de plaats van religie in de publieke ruimte, de vraag hoe traditie door te geven aan de jongere generaties, de moeilijkheden rond het ondersteunen van mensen in nood en trachten ze religieuze misverstanden weg te werken.

Doelgroep

Deze opleiding is bedoeld voor religieuze voorgangers (imams, pandits, pastoors, predikanten, rabbijnen, ...), aalmoezeniers/consulenten, leerkrachten. Daarnaast verwelkomen we ook mensen die in hun professionele omgeving te maken krijgen met levensbeschouwelijke diversiteit (verzorgingsinstellingen, politie, onderwijs, ministeries, bedrijfsleven).

Wilt u graag bruggen bouwen tussen mensen die tot verschillende tradities behoren?

Bent u geïnteresseerd in wat anderen beweegt en hoe men – met behoud van de eigen identiteit – goed kan samenwerken in een diverse omgeving?

Dan is Emoena – Leiderschap in een interlevensbeschouwelijke context – echt iets voor u!

Emoena België is een initiatief van

- Rooms-katholieke Bisschoppenconferentie van België
- Verenigde Protestantse Kerk in België
- Federale Synode van Protestantse en Evangelische Kerken in België
- Centraal Israëlitisch Consistorie van België
- Centraal Comité van de Anglicaanse eredienst in België
- Orthodoxe Kerk in België
- deMens.nu
- Executief van de Moslims van België
- Boeddhistische Unie van België

Ondersteunende academische instellingen

- Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiestudies
- Evangelische Theologische Faculteit, Leuven
- Faculteit Theologie en Religiewetenschappen KU Leuven

Programma 2025-2026

Overzicht van de structuur van een lesdag (9-17 u.) (m.u.v. de eerste en laatste lesdag)

Welkom
Lezing
Werkgroepen
Lunch (georganiseerd door Emoena)
Bezoek
Lezing en of werkgroepen

Dag 1, 8 Oktober 2025

Leuven, Faculteit Theologie en Religiewetenschappen, KU Leuven (St-Michielstraat 4)

Thema van de dag: [Introductie](#)

Welkom (10:00-10:30)

Emoena internationaal (10:30-11:00)

Voorstelling van het programma (11:00-11:30)

Wouter Biesbrouck

Ijsbrekers (11:30-12:30)

Lunch en rondleiding (12:30-14:00)

Getuigenissen Emoena alumni (14:00-14:45)

Nederlandstalige deelnemers van Emoena

Rollenspel / interactieve workshop (14:45-16:45)

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Module 1: Levensbeschouwing, overheid en samenleving

Dag 2, 22 oktober 2025

Brussel, Grote Moskee (Jubelpark 14)

Thema van de dag: Religies en interlevensbeschouwelijke dialoog

Welkom (9:00-9:15)

Waar staan we met de interlevensbeschouwelijke dialoog? (9:15-10:45)

Wouter Biesbrouck

Spelregels voor een dialoog tussen verschillende levensbeschouwingen (11:00-11:30)

Jean-Louis Cornez

Werkgroepen: Het eigene van de verschillende levensbeschouwingen (voorbereiding) (11:30-12:30)

Wouter Biesbrouck

Lunch & rondleiding (12:30-14:00)

Werkgroepen: Het eigene van de verschillende levensbeschouwingen (voorbereiding) (14:00-15:30)

Voorstelling: Het eigene van de verschillende levensbeschouwingen (15:30-16:30)

Wouter Biesbrouck

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Dag 3, 12 november 2025

Brussel, Boeddhistische tempel Samyé Dzong, (Capouilletstraat 33)

Thema van de dag: Levensbeschouwingen, overheid en recht

Welkom (9:00-9:15)

De noodzaak van het beginsel van een scheiding van Kerk en Staat voor de levensbeschouwingen en het levensbeschouwelijk neutraliteitsbeginsel van de Staat (9:15-10:45)

Maurice van Stiphout

Werkgroepen : Religie in de publieke ruimte/ de overheid in de religieuze sfeer (11:30-12:30)

Lunch & rondleiding (12:30-14:00)

Werkgroepen: Religie in de publieke ruimte/ de overheid in de religieuze sfeer (14:00-15:30)

De rol van de aalmoezenier in de context van publieke dienstverlening (15:45-16:45)

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Dag 4, 26 november 2025

Antwerpen – Sant'Egidio (Kammenstraat 51)

Thema van de dag: Sociaal engagement

Welkom (9:00-9:15)

Getuigenissen (9:15-12:00)

Jan De Volder en anderen

Lunch (12:00-13:30)

Rondleiding (13:30-14:30)

Werkgroepen: Sociale instellingen en de betrokkenheid van religies (14:30-15:30)

Religieuze verantwoordelijken, sociale instellingen en de strijd tegen discriminatie (15:45-16:30)

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Dag 5, 17 december 2025

Brussel, Synagoge Beth Hillel / International Jewish Centre (Vroegegrootestraat 80)

Thema van de dag: Sektarische bewegingen, religieus extremisme en radicalisering

Welkom (9:00-9:15)

De strijd tegen sektarische bewegingen: het standpunt van de overheid (9:15-10:15)

Olivier Faelens

Verschillende filmpjes (en debat er over) (10:15-12:30)

Lunch & rondleiding (12:30-14:00)

Sektarische bewegingen, religieus extremisme en radicalisering (14:00-15:30)

Jelle Creemers, ETF Leuven

Gespreksgroepen (15:30-16:45)

Bespreking in kleine groepjes van thema naar keuze uit de lezingen

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Aankondigen nadenken over groepsproject tijdens kerstvakantie

Dag 6, 14 januari 2026

Antwerpen, protestantse kerk Brabantse Olijfberg (Lange Winkelstraat 5)

Thema van de dag: Communicatie, sociale netwerken en levensbeschouwing

Welkom (9:00-9:15)

Levensbeschouwing op sociale netwerken: do's-and-don'ts van de communicatie (9:15-10:30)

Werkgroepen: een sociale netwerkpost creëren (10:30-11:30)

Project groepswerk – aanzet (11:30-12:30)

Lunch en rondleiding (12:30-14:00)

Groepsproject voorstelling ideeën + groepsindeling (14:00-16:45)

Veronique Pochet

Conclusie en evaluatie (16:30-17:00)

Module 2: Levensbeschouwingen en cultuur

Dag 7, 28 januari 2026

Gent, Orthodoxe kerk Heilige Apostel Andreas (Sophie van Akenstraat 17)*

Thema van de dag: Interpretatie en vertaling van heilige teksten

Welkom (9:00-9:15)

Taal en vertalingen (9:15-10:15)

Tijani Boulaouali

De letterlijkheid overstijgen (10:30-11:30)

Brian Doyle-Du Breuil

Werkgroepen (11:30-12:30)

Lunch en rondleiding (12:30-15:00)

Panelgesprek: Eén tekst, meerdere interpretaties? (15:15-16:45)

Brian Doyle-Du Breuil, Tijani Boulaouali, Eefje van der Linden en Rik Hoet

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Dag 8, 11 februari 2026

Brussel, Art Socia(b)le (Fortstraat 46)

Thema van de dag: Kunst en religie

Welkom (9:00-9:15)

Iconen, beeld(en) en afgoderij. Goddelijke voorstellingen? (9:15-11:45)

Marie-Elizabeth van Rijckevorsel, Carlo Luyckx

Groepsproject (11:45-12:30)

Lunch en rondleiding (12:30-13:30)

Werkgroepen: ART SOCIA(b)LE (13:30-16:45)

Virginia Manzitti

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Dag 9, 25 februari 2026

Brussel, Holy Trinity Pro-Cathedral (Anglicaans) (Kapitein Crespelstraat 29)

Thema van de voormiddag: De mens, behoeder van de schepping?

Welkom (9:00-9:15)

De visie van de religies op God, mens en schepping (9:15-12:15)

Lunch en rondleiding (12:15-14:30) (de rondleiding door Stephen Murray)

Nabespreking in groepjes (14:30-16:45)

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Dag 10, 11 maart 2026

Mechelen, Pastoraal Centrum aartsbisdom (Frederik de Merodestraat 18)*

Thema van de dag: Vrouwen (en mannen) en leiderschap

Welkom (9:00-9:15)

De plaats van vrouwen in de religies: vrouwen (en mannen) en leiderschap (9:15-10:30)

Vergelijkend perspectief over verschillende levensbeschouwingen

Getuigenissen en rondetafelgesprek (10:45-12:30)

Lunch en rondleiding (12:30-14:30)

Bespreking in groepjes rond het thema (14:30-16:45)

Pieter en Veronique

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Dag 11, 25 maart 2026

Gent, Yavuz Sultan Selim Moskee (Langestraat 204, Ledeberg)

Thema van de dag: Geloof en rede

Welkom (9:00-9:15)

Geloof en rede (9:15-11:15)

Gespreksgroepjes (11:30-12:30)

Groepen kiezen welk onderwerp ze willen bespreken n.a.v. de lezing

Lunch en rondleiding (12:30-14:00)

Gespreksgroepjes (14:00-15:30)

Groepsproject (15:30-16:45)

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Wouter Biesbrouck

Module 3 : Vaardigheden

Dag 12, 22 april 2026

Leuven, Evangelische Theologische Faculteit Leuven (St-Jansbergsesteenweg 97)

Thema van de dag: Onderhandelen en bemiddelen

Welkom (9:00-9:15)

De rol van een brugfiguur en bemiddelaar (9:15-10:45)

Wat is bemiddeling en hoe verloopt het proces? (11:00-12:30)

Lunch en rondleiding (12:30-14:00)

Verbindende communicatie (14:00-16:45)

Veronique Pochet

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Dag 13, 6 mei 2026

Brussel, Grote Synagoge (Regentschapstraat, 32)

Thema van de dag: Leiderschap en management

Welkom (9:00-9:15)

Werkgroepen: Coaching, supervisie, intervisie (9:15-12:00)

Lunch en rondleiding (12:00-14:00)

Werkgroepen: Spreken in publiek en mediatraining (14:00-16:45)

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Dag 14, 27 mei 2026

Leuven, Huis van de Mens (Brusselsestraat 203)

Thema van de dag: Beroepsethiek

Welkom (9:00-9:15)

Deontologie van de levensbeschouwelijke verantwoordelijke (9:15-10:15)

Werkgroepen: Deontologische domeinen: beroepsgeheim, "safeguarding", ... (10:30-12:30)

Lunch en rondleiding (12:30-14:00)

Project groepswork (14:00-16:45)

Conclusie en evaluatie (16:45-17:00)

Dag 15, 17 juni 2026

Leuven, Abdij van Park (Abdij van Park 7)

Thema van de dag: Voorstelling projecten en uitreiking certificaten

Alle Emoena/ Emouna Alumni zijn uitgenodigd

Welkom vanaf 9.30 (9:30-10:00)

Voorstelling van de projecten door de groepen (10:00-12:00)

Lunch (12:00-14:30) + **rondleiding** (Pater Filip Noël)

"Potluck"

Uitreiking van de certificaten (14:30-15:00)

Barones Martine Jonet, Bianca Debaets, Wouter Biesbrouck, Pieter van der Hoeven, Veronique Pochet

Afsluiting 15:00-15:45

Bestuur

Conclusie en evaluatie van het jaar (15:45-16:30)

Wouter Biesbrouck (rondvraag bij deelnemers wat ze geleerd hebben)

16.30 -18.00 Gezellige borrel allemaal samen!

Deelnemen en inschrijven

Van de deelnemers wordt verwacht dat ze (behoudens overmacht) alle (15) dagen aanwezig zijn en actief deelnemen.

De kostprijs voor de **15 studiedagen** samen (**inclusief lunch**) bedraagt **slechts 500€**. Dit bedrag moet voor 15 september 2025 overgeschreven worden op rekening BE81 5230 8132 9424 t.n.v. Emoena.

Inschrijven gebeurt van e-mail naar info@emoena.be. In de mail met uw contactgegevens, schrijft u een korte motivatie om deze cursus te volgen en geef je de naam op van een peter of meter (zie lijst hieronder van het bestuur of stichtende leden).

Verantwoordelijken en medewerkers

Erevoorzitsters

- Barones Martine Jonet
- Bianca Debaets

Stichtende leden

- Hans Ausloos, Hoogleraar UC Louvain
- Armand Benizri, Rabbijn
- Salah Echallaoui, Voorzitter Rassemblement des Musulmans de Belgique
- Steven Fuite, Voorzitter Verenigde Protestantse Kerk in België
- Dominique Janthial, Rooms-katholiek priester, Voorzitter
- Konstantinos Kenanidis, Oosters-orthodox priester
- Geert Lorein, Federale Synode van Protestantse en Evangelische Kerken in België
- Carlo Luyckx, Voorzitter van de Boeddhistische Unie België
- Jack McDonald, Kapelaan-voorzitter van het Centraal Comité van de Anglicaanse eredienst in België
- Marc Neiger, Rabbijn van de Communauté Israélite Libérale de Belgique

Bestuur Nederlandstalige cyclus

- **Wouter Biesbrouck**, Evangelisch, Faculteit Theologie en Religiewetenschappen, KU Leuven
- Tahar Chahbi, Voorzitter Unie van Moskeeën en Islamitische Verenigingen van Limburg
- Brian Doyle- Du Breuil (Bertram-Troost, 2023), Rabbijn, International Jewish Centre Brussel
- Hendrik Hoet, Rooms-katholiek priester
- Arjan Knop, Verenigde Protestantse Kerk België
- Tatiana Letovaltseva, Koninklijke Militaire School
- Carlo Luyckx, Voorzitter Boeddhistische Unie België
- Willem Maertens, Secretaris Federale Synode van Protestantse en Evangelische Kerken
- Veronique Pochet, Vice-voorzitter Boeddhistische Unie België, UCLL

Coördinator

Pieter van der Hoeven, info@emoena.be, www.emoena.be